

Sygn. akt II Ca 468/13

POSTANOWIENIE

Dnia 25 lipca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Barbara Nowicka

Sędziowie: SO Aleksandra Żurawska

SO Alicja Chrzan

Protokolant: Bogusława Mierzwa

po rozpoznaniu w dniu 25 lipca 2013 r. w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z wniosku **S. S.**

przy udziale: **M. N., M. G., E. N. i R. N.**

o stwierdzenie nabycia spadku po J. N.

na skutek apelacji uczestnika postępowania R. N.

od postanowienia Sądu Rejonowego w Ząbkowicach Śląskich

z dnia 11 kwietnia 2013 r., sygn. akt I Ns 667/11

postanawia:

oddalić apelację.

Sygn. akt. II Ca 468/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Ząbkowicach Śląskich na wniosek S. S. stwierdził, że spadek po J. N. na podstawie ustawy nabyli żona M. N. oraz dzieci M. G., E. N. i R. N..

Sąd Rejonowy ustalił, że:

J. N. zmarł 20 października 2011 r. w Z. . Spadkodawca przed śmiercią stale zamieszkiwał w Z.. W chwili śmierci był żonaty z M. N.. Był on w życiu tylko raz żonaty i z tego związku urodziło się troje dzieci M. G., E. N. i R. N.. Spadkodawca nie pozostawił dzieci pozamałżeńskich, ani przysposobionych. Spadkodawca nie pozostawił testamentu.

Żona i dzieci spadkodawcy nie złożyli oświadczeń o odrzuceniu bądź o przyjęciu spadku. Nikt nie zrzekł się dziedziczenia po J. N., nie toczyły się sprawy o uznanie spadkobierców za niegodnych dziedziczenia.

Przy takich ustaleniach Sąd Rejonowy stwierdził nabycie spadku po J. N. na rzecz żony i dzieci spadkodawcy na podstawie art. 931§1kc.

J. N. nie pozostawił testamentu , dlatego też w przedmiotowej sprawie zastosowanie mają przepisy o dziedziczeniu ustawowym.

Spadkodawca w chwili śmierci był żonaty i miał troje dzieci, co wynika z zapewnień spadkowych złożonych przez uczestniczki postępowania M. G. i M. N. , odpisów skróconych aktów stanu cywilnego, a także z faktu niezgłoszenia się innych spadkobierców po zamieszczeniu ogłoszenia w prasie. Żaden ze spadkobierców nie złożył oświadczenia o odrzuceniu spadku. W związku z powyższym Sąd stwierdził, że spadek po J. N. na podstawie ustawy nabyli jego żona M. N. oraz dzieci M. G. , E. N. i R. N. każde po 1/4 części spadku.

Odnosząc się do zarzutów uczestników, iż wnioskodawca nie jest zainteresowany w sprawie Sąd Rejonowy wskazał, że zgodnie z art. 1025 § 1 kpc. sąd na wniosek osoby mającej w tym interes stwierdza nabycie spadku przez spadkobiercę. Według zaś art. 510 § 1 k.p.c. zainteresowanym w sprawie jest każdy, czyich praw dotyczy wynik postępowania i może on wziąć udział w każdym stanie sprawy aż do zakończenia postępowania w drugiej instancji. Wnioskodawca wskazał we wniosku, że jest współwłaścicielem nieruchomości, która była też współwłasnością spadkodawcy, ma więc on interes prawny w tym, aby ustalić następców prawnych zmarłego współwłaściciela. Sąd powołał się przy tym na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 lutego 2005 r. III CK 298/04.

Na podstawie art. 113 ust. 1 w zw. z art. 83 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, Sąd nakazał uczestnikom postępowania M. G., E. N., M. N. i R. N., aby uiścili solidarnie na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Ząbkowicach Śląskich kwotę 666,66 zł tytułem kosztów sądowych, które zostały tymczasowo wyłożone przez Skarb Państwa, stanowiących koszt zamieszczenia ogłoszenia w prasie o poszukiwaniu spadkobierców zmarłego J. N., a wywołane zostały zachowaniem uczestników, którzy przez wiele miesięcy nie stawiali się na wyznaczonych przez sąd posiedzeniach i odmawiali złożenia zapewnienia spadkowego.

W apelacji od powyższego postanowienia uczestnik postępowania R. N. zarzucił mu:

- naruszenie art. 233 § 1 kpc przez dowolne ustalenie, że wnioskodawca S. S. jest zainteresowanym w sprawie i ma interes w stwierdzeniu nabycia spadku po J. N.,

- obrazę art. 510 §1 kpc w zw. z art. 1025 § 1 k.c. przez stwierdzenie nabycia spadku po J. N. na podstawie wniosku S. S., który nie ma interesu prawnego w złożeniu wniosku i nie jest zainteresowanym w sprawie,

-naruszenie art. 672 kpc przez stwierdzenie nabycia spadku po J. N. na podstawie ogłoszenia prasowego obejmującego wezwanie spadkobierców w niniejszej sprawie bezpodstawnie z naruszeniem powołanego przepisu.

Wskazując na powyższe zarzuty wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Ząbkowicach Śląskich do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy rozpoznając apelację podzielił wszystkie ustalenia Sądu Rejonowego i zważył co następuje:

Apelacja jest niezasadna i jako taka podlegała oddaleniu, bowiem w niczym nie podważa trafności rozstrzygnięcia Sądu I instancji.

Chybiony jest zarzut naruszenia przez ten Sąd art. 233 kpc poprzez dowolne uznanie, że wnioskodawca jest zainteresowanym w sprawie i ma interes w stwierdzeniu nabycia spadku po J. N..

Zgodnie z art. 1025 §1 kpc sąd na wniosek osoby mającej w tym interes stwierdza nabycie spadku przez spadkobiercę.

W świetle powyższego przepisu krąg osób uprawnionych do wszczęcia postępowania o stwierdzenie nabycia spadku jest stosunkowo szeroki. Może to być więc każda osoba, która jest zainteresowana w wywołaniu skutków prawnych związanych z prawomocnym stwierdzeniem nabycia spadku, w szczególności skutków określonych w art. 1025 § 2 i 1027 k.c. Interes, nie zawsze prawny a więc jakikolwiek interes o charakterze osobistym czy majątkowym pełni w

tym wypadku funkcję legitymacyjną, a ściśle uprawnienia do wszczęcia postępowania o stwierdzenie nabycia spadku. Chodzi przy tym o obiektywną potrzebę wszczęcia postępowania.

Sąd Rejonowy prawidłowo przyjął, że wnioskodawca jako współwłaściciel nieruchomości wraz ze zmarłym J. N. jest uprawniony do złożenia wniosku o stwierdzenie nabycia spadku po nim.

S. S. we wniosku o stwierdzenie nabycia spadku wskazał, że w Starostwie Powiatowym w Z. złożył wniosek o pozwolenie na budowę w nieruchomości, której współwłaścicielem był spadkodawca. Z uwagi na śmierć J. N. postępowanie administracyjne w tej sprawie zostało zawieszono do chwili ustalenia jego spadkobierców. Wykazał on zatem interes we wszczęciu postępowania o stwierdzenie nabycia spadku po J. N..

Prawidłowość stanowiska Sadu Rejonowego w tym zakresie potwierdza postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 lutego 2005 r. w sprawie III CK 298/04 Lex ,nr 149589.

Tym samym nie zasługuje także na uwzględnienie zarzut obrazy art. 510§1 k.p.c.

Stosownie do art. 1025 § 1 k.c. w związku z art. 669, 677 i 510 § 1 k.p.c. sąd stwierdza nabycie spadku przez spadkobierców, lecz niekoniecznie tylko na ich wniosek, lecz również na wniosek osoby mającej w tym interes. Z brzmienia tych przepisów wynika też wyraźnie, że kto inny może być spadkobiercą, a kto inny wnioskodawcą inicjującym wszczęcie takiego postępowania. Warunek, że wnioskodawca musi mieć interes we wszczęciu takiego postępowania - co w rozumieniu art. 510 § 1 k.p.c. oznacza, że wynik postępowania ma dotyczyć także jego praw - jest spełniony, gdy ma on interes w wywołaniu któregośkolwiek ze skutków stwierdzenia tego nabycia (art. 1025 § 2 i 1027 k.c.). Także osoba, która nie roszczać sobie żadnych praw do spadku, może być zainteresowana w wykazaniu, że nie ona a ktoś inny jest spadkobiercą np. wierzyciel spadkodawcy. Zatem wnioskodawca jest zainteresowanym w rozumieniu art. 510§1 kpc w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku po J. N..

Nietrafny jest także zarzut naruszenia przepisu art. 672 kpc. Sąd Rejonowy wielokrotnie wzywał uczestników postępowania wyznaczając kolejne terminy posiedzeń, w celu odebrania od nich zapewnienia spadkowego.

Uczestnicy postępowania nie stawili się na sześć rozpraw wyznaczonych od lutego do listopada 2012r. powołując się na różne przyczyny nieobecności, w większości dotyczące choroby, które nie zostały wykazane zaświadczeniem lekarza sądowego z wyjątkiem usprawiedliwionych nieobecności M. G. 21 lutego ,15 maja i 11 września , M. N. 24 kwietnia i 20 listopada i R. N. 15 maja,11 września i 20 listopada.

Sąd Rejonowy nie miał więc możliwości odebrania od nich zapewnienia spadkowego i prawidłowo wszczął procedurę z art. 672 kpc wzywając spadkobierców przez ogłoszenie w prasie, zważywszy też na ich stanowisko wyrażone w odpowiedzi na wniosek w której sprzeciwili się prowadzeniu postępowania spadkowego, co spowodowało powstanie kosztów w niniejszej sprawie. Biorąc pod uwagę fakt, iż sprawa toczyła się w interesie uczestników oraz przyjmując ich zachowanie w toku postępowania Sąd Rejonowy słusznie obciążył ich solidarnie kosztami ogłoszenia w prasie o poszukiwaniu spadkobierców.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 kpc oddalił apelację.